

Verksamhetsberättelse för år 2009

Allmänt

Föreningen Norden på Åland r.f. har som uppgift att **stärka och utveckla** de nordiska folkens samverkan inåt och utåt samt att göra Åland och dess självstyrelse känt i övriga Norden.

Föreningen samarbetar jämbördigt med motsvarande huvudföreningar i Danmark, Finland, Färöarna, Grönland, Island, Norge och Sverige.

För koordineringen av de gemensamma verksamheterna och relationerna till Nordiska Ministerrådet i Köpenhamn svarar i huvudsak Föreningarna Nordens Förbund med säte i Malmö.

Föreningen Norden på Åland r.f. har under året haft en omsättning på ca 79.000 €. Av dessa medel kommer 23.251 € från Nordiska Ministerrådet och FNF, dvs. ca 29 %, vilket är en ökning med 6 % jämfört med 2008 års bidrag. För den ordinarie verksamheten erhöles från Ålands Landskapsregering 40.000 €, dvs. ca 54 %, likaså en märkbar ökning. Av landskapets bidrag är 4.000 € avsatt för ett samnordiskt projekt om klimatförändringar som kommer att fortgå även under 2010. De övriga inkomsterna är medlemsavgifter, understöd från kommunerna och en del egna inkomster från verksamheten.

Administration

Styrelse 2009

Föreningen leds av styrelsen som har haft följande sammansättning under verksamhetsåret:

Folke Sjölund	ordförande	2008 - 2010
Erik Brunström	viceordförande	2008 - 2010
Leif Borg	ledamot	2008 - 2010
Inger Skogberg	ledamot	2007 - 2009
Fredrik Karlström	ledamot	2007 - 2009
Berit Lindholm	ledamot	2007 - 2009
Ghita Nyström	ledamot	2009 - 2011
Marjo Österberg	ledamot	2009 - 2011
Vakant	ledamot	2009 - 2011

Vik. verksamhetsledare Bror Myllykoski har fungerat som sammankallare och sekreterare för styrelsen. Styrelsen har sammanträtt till 7 protokollförda möten med

76 protokollförda ärenden. Styrelsen arbetar helt ideellt, varför ersättningar inte utbetalas för möten och resor. Föreningens ordförande ingår i presidiet för Föreningarna Nordens Förbund.

Revisorer

Föreningens revisorer för år 2009 har varit

Ordinarie

Ben-Erik Alm

Raphael Karlsson

Suppleanter

Lars Porko

Jan-Erik Rask

Årsstämman

Årsstämman hölls den 15 april i Ålands Hotell och restaurangskola, där stadgeenliga möteshandlingar genomfördes. Till årsstämman ordförande valdes föreningens ordförande Folke Sjölund och till sekreterare vik. verksamhetsledare Bror Myllykoski. Bokslutet fastställdes och de redovisningsskyldiga beviljades ansvarsfrihet. I stämman deltog sammanlagt 9 personer.

I anslutning till årsstämman arrangerades sedan ett klimatseminarium med Inger Jägerhorn som föreläsare.

Klimatseminariet, som arrangerades i samarbete med Ålands landskapsregering och Östersjöfonden, samlade 12 deltagare.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifterna för år 2009 fastställdes enligt följande:

Enskild medlem	8,00 €
Familjemedlem	4,50 €
Ungdomsmedlem	4,00 €
Stödjande medlem	25,00 €

Ungdomar som önskar bli medlemmar när de ansökt om Nordjobb har varit befriade från medlemsavgiften under det första året.

Medlemmar och medlemsförmåner

Medlemsregistret omfattar per den 31.12.2009 175 personmedlemmar och sju stödjande medlemmar, totalt 182 medlemmar (171 medlemmar 2008).

Antalet personmedlemmar har ökat med 24 medlemmar men däremot har antalet stödjande medlemmar minskat med 13 medlemmar.

Föreningens medlemmar erhåller Nordens Tidning, som ges ut av Föreningen Norden i Sverige, som utkommer fyra gånger per år. Medlemmarna har även tillgång till de medlemsförmåner som de olika Nordenföreningarna erbjuder i sina respektive länder. Information har även skickats ut per e-post till dem som anmält sin adress. Medlemsvärvningen pågår hela tiden och nya medlemmar är hjärtligt välkomna.

Föreningarna Nordens Förbunds möten (FNF)

Föreningarna Nordens Förbund är Föreningarna Nordens paraplyorganisation där de nationella och självstyrande områdena verkar på samma villkor. Eftersom föreningen har mycket samarbete med de nordiska föreningarna är det viktigt, för att arbetet skall vara så effektivt som möjligt, att FNÅ deltar i de gemensamma möten som FNF arrangerar. Ordföranden samt verksamhetsledaren deltar i presidie möten och verksamhetsledaren i direktörskollegiets möten.

Direktörskollegiets uppgift är att bereda presidiet ärenden och behandlar även frågor i anslutning till FNF:s inre verksamhet och de gemensamma projekten. I flera fall behandlar direktörskollegiet frågor som berör relationerna mellan FNF och Nordiska Ministerrådet. Samarbetet med FNF är en förutsättning för att få del av de nordiska medel som delas ut för att genomföra projektverksamheten. Föreningen har representerats vid FNF-möten enligt följande:

Presidietmöten

27.01	Reykjavik	Bror Myllykoski
23.05	Århus	Bror Myllykoski och Folke Sjölund
13.09	Borgå	Bror Myllykoski och Folke Sjölund
26.10	Stockholm	Bror Myllykoski och Folke Sjölund

Direktörsmöten

23.02	Malmö	Bror Myllykoski
16.04	Malmö	Bror Myllykoski
20.08	Malmö	Bror Myllykoski
10.09	Tallinn	Bror Myllykoski
27.10	Stockholm	Bror Myllykoski

Kostnader för verksamheten	4.509,56 €
FNF:s resebidrag	- 2.374,81 €
Bidrag från Ålands landskapsregering	- <u>680,13 €</u>
Resultat:	- 1.454,62 €

Kansliet

Vik. verksamhetsledare Bror Myllykoski har handhaft föreningens administration och allmänna verksamhet, fungerat som sekreterare vid styrelsemöten, representerat föreningen i nordiska sammanhang, samt administrerat projekt Nordjobb, Nordiskt Gästabad och Nordisk Biblioteksvecka. Arbetstiden har varit fördelad till ca 75 % på Nordjobb och ca 25 % på övrig verksamhet. Bokföringen har skötts av konsulten Fredrik Karlsson. Ordinarie verksamhetsledare Sofie Norrlund har varit tjänstledig under hela verksamhetsåret.

Bidrag från Ålands landskapsregering	16.500,00 €
Bidrag från kommuner, medl. avg., etc	4.336,00 €
Hyra för kansliet	- 3.300,00 €
Kostnader för kansliet	- <u>8.264,22 €</u>
Resultat:	+ 9.271,78 €

Samnordiska projekt

Nordjobb

Nordjobb erbjuder ungdomar mellan 18 och 28 år, sommarjobb i ett annat nordiskt land eller självstyrande region. Projektet förmedlar även bostad och anordnar kultur- och fritidsprogram.

Vik. verksamhetsledare Bror Myllykoski har fungerat som projektledare för Nordjobb på Åland 2009. Vik. verksamhetsledaren har informerat om projektet i skolor, media och på allmänna platser, anskaffat arbetsplatser och bostäder, matchat ansökningar, samt organiserat fritidsaktiviteter. Under perioden 2 maj till 31 augusti fungerade högskolepraktikanten Helena von Schoultz som projektassistent. Projektassistentens huvuduppgift är att planera och utföra fritidsprogrammet, men även att bistå vik. verksamhetsledaren i löpande ärenden samt fungera som vikarie under vik. verksamhetsledarens semester.

Nordjobsommaren på Åland kan beskrivas med **sol, aktivitet, ett gott humör och en oförglömlig sommar**. Sammanlagt har vi haft 28 nordjobbare på plats, vilket är klart under vårt måltal på 45 nordjobbare. De flesta har vi själva tillsatt men några har själva tagit initiativ till att få bli nordjobbare. Vi har även sänt iväg tre nordjobbare från Åland, jämfört med fem nordjobbare året innan. Kvalitetsmässigt har sommarens nordjobsäsong varit lyckad med god stämning i gruppen, de flesta har deltagit aktivt i fritidsprogrammen och samarbetet med arbetsgivarna har fungerat mycket bra.

Årets utmaning blev den globala finanskrisen som direkt påverkade måltalet för de flesta nationella Nordjobb-projekten, undantaget Norge och Sverige.

På Åland medförde den pågående finanskrisen att många arbetsgivare i år prioriterade åländska ungdomar framom att anställa nordjobbare, men betonade samtidigt att de gärna önskar upprätthålla samarbetet med Nordjobb framöver. En utmaning har också varit att finna nordjobbare med den specifika arbetserfarenhet som arbetsgivaren efterlyst.

Även beslutet om anställning tog i år längre tid eftersom man ville se hur den ekonomiska situationen skulle förändras inför sommaren vilket också medför att Nordjobs ansökningstid förlängdes till 30 juni 2009.

Den befarade bostadsbristen, som förväntades uppstå pga. de exceptionellt många stora evenemangen på Åland i sommar, berörde inte Nordjobb eftersom vårt behov av bostäder minskade i och med att vi i år hade färre nordjobbare.

Flertalet arbetsgivare har också liksom tidigare år erbjudit bostäder till nordjobbarna.

Vi har även i år samarbetat med Arbetsforum vid Åbo Akademi om högskolepraktikant. Detta **samarbete** har lett till att föreningen haft tillgång till en engagerad praktikant från maj till augusti, det vill säga de mest hektiska nordjobbsmånaderna. En fyramånadersperiod för högskolepraktikanten är absolut minimum om denne alls ska få något ut av sina arbetsuppgifter samt kunna avlasta projektledaren i sina uppgifter. Denna samarbetsform kan inte nog rekommenderas för kommande säsonger.

Pga drygt 300 ansökningar till Åbo Akademi detta år erhöll föreningen inget finansiellt stöd från Åbo Akademi, varmed högskolepraktikantens lönekostnader i sin helhet påförs föreningen.

Majoriteten av årets Nordjobbare på Åland har varit flickor från fastlandet och en framtida målsättning och utmaning är att förutom en jämnare fördelning mellan flickor och pojkar, så är fokus lagt på att också få en bredare representation från alla nordiska länder och självstyrda områden.

Målsättningen inför 2010 är att på nytt komma upp i 45 nordjobbare i och med att signaler nu tyder på att finanskrisens botten nu är nådd och marknaden börjar se "ljuset i tunneln".

En målsättning är också att bredda representationen från flere nordiska länder och självstyrda områden vilket uppnås genom att etablera flere arbetsgivare utanför den direkta turist- och servicesektorn.

Under år 2009 sökte 10.405 ungdomar Nordjobb, varav 5.919 ansökningar var kompletta, varav 753 erhöll sommarjobb. Sammanlagt mottogs på Åland 28 ungdomar, varav 26 kvinnor och 2 män, fördelade mellan sex kommuner. Av dessa kom 26 från Finland och 2 från Sverige.

Flera arbetserbjudanden skickades till norska, danska och isländska ungdomar som tyvärr tackade nej. 28 åländska ungdomar sökte Nordjobb, varav 20 ansökningar var kompletta, och tre mottog och tackade ja till sommarjobb i Finland.

Intäkter av bidrag FNF samt hyror	24.887,75 €
Bidrag från Ålands landskapsregering	19.500,00 €
Kostnader	- 47.222,47 €

Resultat: - 2.834,72 €

Nordisk biblioteksvecka

Den nordiska biblioteksveckan arrangerades för 13:e året i rad. Projektets huvudsakliga målsättning är att **främja intresset för nordisk litteratur**. Temat för året var "Krig och fred i Norden"

Det har i år gått 200 år sedan det gamla svenska riket sprängdes, dagens Sverige uppstod och Finland blev ett storfurstendöme under den ryske kejsaren.

Finlands nationalskald Johan Ludvig Runeberg skildrade under 1800-talet Finska kriget i sitt verk Fänrik Ståls sägner. Verket som blev en storsäljare i hela Norden kom i mycket att prägla synen på kriget även om historikerna har gjort befogade anmärkningar.

Nordiska biblioteksveckan byggs i år utgående från titeldikten i Runebergs sägner upp kring det evigt aktuella temat Krig och fred i Norden.

Årets huvudtext är hämtad ur författaren Johan Ludvig Runebergs klassiska dikt om Fänrik Stål ur "Fänrik Ståls sägner" dels den danska författaren Benny Andersens text "Skandinavisk förstås".

För förskole- och skolbarn är texterna hämtade ur Astrid Lindgrens "Bröderna Lejonhjärta", Gunilla Bergströms "Alfons och soldatpappan" och Zacharias Topelius "Björken och stjärnan".

Förutom Mariehamns Stadsbibliotek deltog de flesta bibliotek, skolbibliotek och skolor och daghem på olika sätt i biblioteksprogrammet på Åland.

Biblioteksveckan inleddes med Kura skymning måndagen 9 november kl. 09.00 för barn resp. 19.00 för vuxna. Programpunkter hölls runt om i åländska skolor och bibliotek under hela veckan.

Utställningar, författarbesök, litteraturseminarium och olika sång- och musikframträdanden har varit populära inslag i många kommuner.

Årets officiella affischmotiv är målat av den svenska grafiska formgivaren och illustratören Mona Rönningen.

Över biblioteksprojektet har en separat gedigen rapport utarbetats.

Intäkter	961,54 €
Kostnader	<u>- 1.561,96 €</u>
Resultat:	- 600,42 €

REClimate – filma för klimatet !

Föreningarna Nordens Förbund startade inför sommaren upp REClimate – Filma för klimatet ! – en nordisk klimattävling i samarbete med UNRIC och dvtodet med stöd av Nordiska Ministerrådet (Miljöhandläggningsprogrammet).

Projektpromotor för tävlingen har varit Josefin Lindberg på FNF:s kontor i Malmö. Tävlingen riktade sig till alla ungdomar i Norden mellan 15 – 19, och filmen kunde produceras antingen enskilt eller av hela klassen.

REClimate är en kortfilmstävling och filmerna får vara högst sju minuter långa med alla röster eller dialoger på svenska.

Nio finalfilmer väljs ut på alla nordiska länders språk inklusive grönländska, färöiska och samiska.

Vinnarfilmen utsågs i samband med Nordiska Ministerrådets klimatdag 11 november i Köpenhamn.

Tyvärr deltog inga åländska elever eller skolor.

Nordiskt gästbud

26 mars hölls FNÅ:s nordiska gästbud på Ålands Hotell- och restaurangskola.

Årets tema var "Nåbel supéer" och meny hämtades från Nobel-festen 2008.

Sammanlagt 15 personer avnjöt den smakfulla meny och bjöds sedan på en konsert av orkestern Alandia Strings.

Kostnader	<u>- 160,55 €</u>
Resultat:	- 160,55 €

Egen verksamhet

Vänortsverksamheten

Styrelseledamoten Leif Borg har koordinerat vänortsverksamheten och är även medlem i den nordiska vänorsarbetsgruppen.

Årets vänorststämma arrangerades i Herning i Danmark. Temat för året var "Norden i rörelse" och nyckelorden var vind, vatten och visioner, vilket även återspeglades i det intressanta programmet.

Med på stämman fanns representanter från Arsuk (Grönland), Eiði (Färöarna), Herning (Danmark), Holmestand (Norge), Husby (Sydslesvig), Kangasala (Finland), Siglufjordur (Island) och Åland som representerades av FNÅ genom Leif Borg, Gun Helenius och vik. verksamhetsledare Bror Myllykoski.

Intäkter	487,08 €
Kostnader	<u>- 1.945,00 €</u>
Resultat:	- 1.457,92 €

Välkomstgruppen

Välkomstgruppen har administrerats av Inger Skogberg. Föreningen har bland annat haft besök av Pohjola Nordens Nylands distrikt i samband med Skördefesten. Föreningen arrangerade en guidad Ålandstur som avslutades med en guidning i Självstyrelsegården, där föreningens ordförande Folke Sjölund guidade gruppen på 40 personer.

Intäkter	144,00 €
Kostnader	<u>- 144,00 €</u>

Resultat: 0,00 €

Barn- och ungdomsverksamheten

Ungdomsmedlemmar erbjuds möjlighet att delta i Nordjobbs fritidsverksamhet, systerföreningarnas verksamhet, samt all annan verksamhet som anordnas för medlemmarna.

Café Norden

Café Norden arrangerades i år i Köpenhamn 2 – 4 oktober med temat "Minoriteters indentitet i Nordisk Film och TV".

Café Norden är ett årligt kulturarrangemang där ungdomar från hela Norden möts för en intensiv helg med aktiviteter, workshops, debatter och naturligtvis för att träffa nya och gamla vänner.

Sedan starten 1992 har värdskapet roterat mellan de nordiska ungdomsförbunden. 2008 stod Åland senast för värdskapet.

Syftet med Café Norden är att väcka ungdomarnas intresse för de nordiska ländernas språk och kultur, samt diskutera globaliseringsfrågor.

Från Åland deltog Nordjobbs projektassistent Helena von Schoultz, ungdomsmedlemmen Sofi Lindholm och nordjobbaren Katja Suojamaa.

Klimatprojektet

Norden och klimatfrågan har under 2009 lyfts upp av Nordiska Ministerrådet som ett årstema och föreningen har även erhållit ett extra landskapsbidrag för möjliggöra extra aktiviteter kring klimatfrågan.

I anslutning till årsstämman arrangerades ett klimatseminarium med Inger Jägerhorn som föreläsare.

Klimatseminariet, som arrangerades i samarbete med Ålands landskapsregering och Östersjöfonden, samlade 12 deltagare.

Leif Borg deltog den 8 maj i seminariet "Arktis i ett förändrat klimat" som arrangerades i Riksdagshuset i Stockholm av Nordiska Rådet och Föreningen Norden Sverige.

Föreningens ordförande Folke Sjölund och vik. verksamhetsledare Bror Myllykoski deltog i en klimatkonferens i Stockholm i anslutning till Nordiska Rådets 61:a session.

Klimatkonferensen arrangerades av Nordiska Rådet och Nordiska Investeringsbanken med temat "Vägen framåt – konkreta åtgärder för att motverka klimatförändringen".

I november startade även föreningen upp en studiecirkel med temat "Norden och klimatet" med Hans Dahlin som studiecirkelledare.

Studiecirkeln arrangeras i samarbete med Ålands Bildningsförbund r.f. och Agenda 21-kontoret.

Studiecirkeln som samlat åtta deltagare fortsätter under vårvintern 2010 med följande modul.

Intäkter	4.780,00 €
Kostnader	<u>- 1.714,77 €</u>
Resultat:	+ 3.065,23 €

Övrigt

FNÅ deltog i år som en av arrangörerna för **Möjligheternas Torg**, som arrangerades på Torget i Mariehamn 30 maj.

Möjligheternas Torg blev i år ett synligt och välbesökt evenemang med ett rekordstort antal medverkande föreningar.

Nordjobs sommaraktiviteter. Fritidsprogrammet har planerats för att nordjobbarna skall få en möjlighet att uppleva nordisk och åländsk kultur, historia och natur.

Fritidsprogrammet har även planerats för att omfatta de teman som prioriterats i år, nämligen nordisk språkförståelse, nationella och lokala traditioner, arbetsmarknad och studier, globalisering, klimatproblemet och handikappfrågan.

Fritidsprogrammet har därmed försökt samla, informera och presentera dessa områden. Ett av Nordjobs syften är att öka mobiliteten mellan de Nordiska länderna. Nordjobbarna själva bidrar med att öka denna mobilitet i samband med evenemang var de umgås och utbyter kunskap om varandras länder.

Stefan Sjölund har deltagit i en **samnordisk studietur** för ungdomar till Vatnajökulls nationalpark på Island 3 – 12 juli.

Temat för resan var "Natur, livskvalitet och bärkraftig utveckling".

Resan finansierades av Nordiska ministerrådet och Föreningarna Nordens Förbund och riktade sig till ungdomar under 28 år.

Musikgruppen Nordiska Ögonblick gästade Mariehamn 1 -2 oktober och gav två konserter.

Ledare för Nordiska Ögonblick är Frode Birkeland, som är sångare och skådespelare och tidigare också turneringschef för den Norska Operan.

Tyvärr blev den inledande konserten på Röda Korsgården inte så välbesökt men påföljande konsert på Trobergshemmet kan närmast betecknas som en succé, där orkestern bjöd på ett flertal extra nummer för en stor publik.

Ordförande Folke Sjölund, Inger Skogberg, Ghita Nyström, Marjo Österberg och vik. verksamhetsledare Bror Myllykoski representerade föreningen vid

styrelseseminarier i Borgå 11 – 13 september, som i år samlade 45 deltagare.

Demografin och välfärden, vänortssamarbete samt ett grupparbete kring temat "Hur skall lokalföreningar gripa sig an demografifrågan" var frågor som behandlades under styrelseseminarier.

FNÅ deltog även som medarrangör för den riksomfattande **XV Finlandssvenska släktforskarkonferensen och Åländskt släktforskarmöte** som arrangerades 9 – 11 oktober i Självstyrelsegården i Mariehamn.

Konferensen samlade 130 deltagare och långt fler besökte även konferenstorget där föreningen presenterade sin verksamhet.

I enlighet med föreningens verksamhetsplan har föreningen under året satsat på **ökad synlighet** gentemot allmänheten, utökade aktiviteter och möjlighet till deltagande för medlemmarna samt att allmänt verka för Åland i Norden och för Norden på Åland, inom de ekonomiska ramar som beviljats. Föreningens årsresultat kommer att vara positivt.

Föreningen Norden på Åland r.f., projekt Nordjobb och andra nordiskrelaterade händelser har under året fått en mycket god bevakning i de åländska medierna, dels med pressmeddelanden, men även med renodlade artiklar. Dessutom har vik. verksamhetsledaren flera gånger deltagit i Ålands radios och SteelFMs program och berättat om olika nordiska projekt.

Mariehamn 15.01.2010

Bror Myllykoski
Vik. verksamhetsledare